

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Szerző: *Antal Losonc*

Cím: **Enescu emlékhangverseny**

Forrás:

Népnapok 1958. fi. 4. (Hely) (Idő) (Köt. v. füz.) (Oldal)

78(064.5)
Enescu, Gheorghe
100 "1958"

Személy

Helyszám

Ha zenét hallgat az ember, gyakran megesis vele, hogy a hangok valami távoli tájra emlékeztetik, máskor verseket juttatnak eszébe. Ilyen sorokat példáulul: „Látod a fecske útrakél, hull a sápadt diólevél; deres a szőlő, őszre jár — ó, jössz-e már, ó, jössz-e már?” Aztán újabb sorok következnek: „Kint megremeg a nyárfa-ág és ablakomra koppan. — Ugy érzem most: a kerten át te jössz felém titokban...”

Vannak, akik ezt nem tartják helyesnek, szakszerűnek, sőt azt is mondják, hogy a zene úgy jó, ha „tisztá” zene marad és nem kever hozzá a hallgató szem festészetét, sem irodalmat. Nehéz volna megnehezíteni mindazokra, akiknek a minap a Zeneakadémia nagytermében a fent idézett *Enescu-sorok* jutottak eszébe — *Enescu* zenéjének hallgatása közben.

Enescu és *Enescu* neve közt egyetlen szótag a különbség, mintha csak előre gondoskodott volna a játékos idő a legnagyobb

román költő s a legnagyobb román muzsikus nevének erről az egy tőről fakasztott művoltáról. Ne vonjunk párhuzamot közöttük, mert más kornak a gyermeke az egyik s más légkör neveli a másikat. *Enescu* csak nyolc esztendő, amikor *Enescu* már a halottas ágyon fekszik. Nyolc esztendő és a bécsi konzervatórium csodagyermek-növendéke. Sorsukban is hiába próbálnánk hasonlóságot keresni, nem sikerülne.

Egy azonban biztos: *Enescut* mondunk, ha a legnagyobb román lírikust akarjuk megnevezni, és *Enescut* mondunk, ha a román zeneművészet legnagyobb alakját keressük!

Mert *Gheorghe Enescu* kétségtelenül a román zeneművészet legnagyobb alakja. 1881-ben született Moldva egyik kicsiny falujában és 1955 májusában halt meg. Nehéz volna eldönteni — talán nem is szükséges — vajon hegedűművészek volt-e nagyobb, vagy zeneszerzőnek, pedagógusnak vagy karmesternek. Bécsben és Párizs-

ban tanul a századvég és a századforduló legjobb mestereitől. Csodálatos pályafutását óriási interpretátóri sikerek, hegedű-zongora szonáták, szimfóniák szvitek és rapszódiai jelzik és egy opera, az *Oidipusz*, melyen csaknem életlen át dolgozott. Tanítványainak sora szinte megszámlálhatatlan.

Elismerést érdemel hangversenyrendezésünk, hogy megtette az első és nagyon fontos lépést *Enescu* művészetének megismeretése érdekében. Még akkor is, ha a hangverseny műsora nem tudta kellően érzékeltetni a nagy román mester életművét. A két kitűnő rapszódia és az I. szvit indulásnak talán elegendő, de még nem minden. Az I. rapszódia ki-robbanó sikere (ismételni kellett a zárórésztl), a fiataalkori szvit (mennyiivel jobb lett volna e helyett pl. a III.-at, a legérettebbet eljátszani!) poétikus részletei, a bevezető hatalmas unisono-rész, vagy a menüett mindenestre megmutatta *Enescu* életművének

alappilléreit és azt is, hogy ezt a muzsikát játszanunk, hallgatnunk, ismernünk kell. *Komor Vilmostól* és az Állami Hangversenyzenekartól azt kaptuk, amit vártunk. Elsősorban a karmestertől. *Komor Vilmos* kitűnő tempó-érzéke, világos formálókészsége s lendületessége nemcsak az *Enescu*-művek interpretálásában, hanem *Paul Constantinescu* vonószenekari Concertójának előadásában is bebizonyosodott. *Constantinescu* (1909-ben született) az *Enescu* mellett felnőtt új román zeneszerzőgárda egyik legtehetségesebb tagja. Művének bemutatása feltétlenül helyes és örvendetes volt. Így azt is megláthattuk, milyen irányban szélesedtek ki mindazok az utak, amelyeket *Enescu* nyitott a modern román zeneművészet számára.

Örvendetes kezdeményezés volt ez a hangverseny. Örömünk azonban akkor lesz teljes, ha nem állunk meg ennél az első lépésnél.

Asztalos Sándor